

શ્રી શિક્ષણ - મુક્તિ સમ્યગ્જ્ઞાન અભ્યાસક્રમ

C/O. શાહ ગોવિંદજી વીરમ, ફેક્ટરી કમ્પાઉન્ડ, મોંઢા રોડ, ઔરંગાબાદ - ૪૩૧ ૦૦૧

સમ્યગ્જ્ઞાન પરિચય

Answer-Sheet

◆◆◆ અભ્યાસક્રમ જવાબ પત્ર ◆◆◆ ૧

એનરોલમેન્ટ નંબર

૧

ગામ

વિદ્યાર્થીનું નામ

પ્રશ્ન-૧ ખાલી જગ્યા	પ્રશ્ન-૨ એક જ શબ્દમાં	(૫)	પ્રશ્ન-૫ સંખ્યામાં જવાબ
(૧) પર્મિટ	(૧) વિદ્યા	(૬) બે પ્રકારના	(૧) ૫૮૦૦૦
(૨) અસૂચાવચન	(૨) દુર્લભ	(૭) લગવાસિકા	(૨) ૪૮
(૩) આતપ નામ કર્મ	(૩) વીર્યાંતરાય	(૮) સ્ત્રીલોદ	(૩) ૨૦૦૦
(૪) પ્રસાદ/અનુગ્રહ	(૪) પૌવદા	(૯) કેમકે ઉપગ્રાસ્પર્શ	(૪) ૨૫
(૫) શિક્ષાત્રાલ	(૫) મનોદુઃપ્રાણીધાન	(૧૦) પોતાની	(૫) ૩ ½ લાખ
(૬) મહાવિદેહ	(૬) વૈભવ્ય પર્વત	(૧૧) ભેદ રાહિત	(૬) ૪૮
(૭) પ્રમદા યુવન	(૭) મળ	(૧૨) સર્વજ્ઞ	(૭) ૩૬
(૮) ધર્મદંશના	(૮) તપ	(૧૩) ચિહ્નભાળા	(૮) ૮
(૯) નિર્મલતા	(૯) સૌદર્મ દેવલોક	(૧૪) મસલક	(૯) ૧૦૫૪૦૦૦
(૧૦) પર્યાપ્ત	(૧૦) તીર્થંકર નામ કર્મ	(૧૫) નદીઓ	(૧૦) ૧૨ કલાક
(૧૧) પરલોક	(૧૧) એતાર્ય	(૧૬) તીર્થંકર	પ્રશ્ન-૬ ✓ કે X
(૧૨) ભોગાંતરાય	(૧૨) ધર્મકથા	(૧૭) આપનારા	(૧) X (૧) ૧૨
(૧૩) સ્વાધ્યાય	(૧૩) સમાના	(૧૮) સુખકર અવાજ	(૨) ✓ (૨) ૭
(૧૪) અલ્લાપાર	(૧૪) ધર્મદાસ	(૧૯) દુઃખી	(૩) ✓ (૩) ૨૪
(૧૫) અનુશાસન	(૧૫) વાત	(૨૦) દર્પ પામે	(૪) X (૪) ૧૫
(૧૬) રૂપાનુપાત	પ્રશ્ન-૩ શબ્દનો અર્થ	પ્રશ્ન-૪ જોડકાં જોડો	(૫) ✓ (૫) ૪
(૧૭) આદેય નામ કર્મ	(૧) દરેક	(૧) ૭ (૬) ૨	(૬) X (૬) ૧૩
(૧૮) પુરુષાર્થ	(૨) નદીઓ	(૨) ૮ (૭) ૩	(૭) ✓ (૭) ૬
(૧૯) કાય-દુઃપ્રાણીધાન	(૩) રાધુ (ચતિ)	(૩) ૭ (૮) ૫	(૮) ✓ (૮) ૧૮
(૨૦) ઉપધાત નામ કર્મ	(૪) ઉત્તમ ધ્વજ	(૪) ૮ (૯) ૧	(૯) X (૯) ૨૨
		(૫) ૧૦ (૧૦) ૪	(૧૦) ✓ (૧૦) ૨૦

પ્રશ્ન ૧-મેળવેલ ગુણ	પ્રશ્ન ૨-મેળવેલ ગુણ	પ્રશ્ન ૩-મેળવેલ ગુણ	પ્રશ્ન ૪-મેળવેલ ગુણ	પ્રશ્ન ૫-મેળવેલ ગુણ	પ્રશ્ન ૬-મેળવેલ ગુણ	પ્રશ્ન ૭-મેળવેલ ગુણ	પ્રશ્ન ૮-મેળવેલ ગુણ	કુલ ગુણ

૧. તીર્થંકર નામકર્મના ઉદયથી ત્રાજા ભુવનને પુણ્ય વાય, તેનો ઉદય સ્ત્રી કૌવલજ્ઞાની ભગવંતોને દોય છે, જે કર્મના ઉદયથી આઠ મહા પ્રતિષ્ઠાઈ સ્થિતિઓની પ્રાપ્તિ વાય છે. ત્રાજા ભુવનને પુણ્ય બને છે, અને પુણ્યક દર્મતીર્થ પ્રવર્તે તે તીર્થંકર નામકર્મ છે. તીર્થંકર નામકર્મનો ઉદય છઠ્ઠેસ્કને ન દોય અને ઉદય કૌવલજ્ઞાન પ્રાપ્તિ પછી જ વાય છે.

૨. પૌષ્ટવ્રત ને કરવાથી ભુવ દર્મના પુણ્યને ધારણ કરે છે, તેને આવશ્યક આપ્ટમી આદિ પવને દિવસે કરવું તેમા રહેવું. એ પૌષ્ટ આપ્ટમી લેઈ ચાર પ્રકારના છે, ① સર્વ ચાર પ્રકારના આહાર પરિહાર કરવો તેને આહાર પૌષ્ટ કહેવાય છે. ② સર્વથા પ્રસારે સ્નાનાદિક શરીરની સ્નેહ શોભા કરવાનો પરિહાર કરવો તે શરીર સ્ત્રાકાર પૌષ્ટ ③ સર્વ પ્રકારે સૌદારિક, વૈદિક, મૈત્રુન તથા પરિહાર કરવો તે બ્રહ્મચર્ય પૌષ્ટ ④ પાપ સ્મરિત ને દોય તેને આવશ્યક કહેયે, તેના ત્યાગરનો જે પરિહાર કરવો તે સ્વચ્છાપાર પૌષ્ટ.

૩. ભુવ જેમ સામાયિકની આરાધનામાં આગળ વધે છે. તેમ તેમા અનેમા બુદ્ધિમાં સમતાની વૃદ્ધિ થતી જોવા મળે. સમતા આવે તેમ સામાયિકની આથી સફળતા છે. એક પાત્ર શુદ્ધ સામાયિક આત્માને નસાઈ દૂર્ગતિમાંથી બચાવે છે. આવી ઉત્કૃષ્ટ કૌટિની સાધના, આપણને પૂર્વ ભુવનમા કોઈ મહાન પુણ્યના ઉદયથી પ્રાપ્ત થઈ આમા સમયે આપણો પ્રભાવ કરીને એ યોગ્ય ન ગણાય. આપણી સામાયિક શુદ્ધ બને એ માટે પાત્ર સાવધાન બનવાનું છે. આદિકને શુદ્ધ કરવા સામાયિકના સ્થિતિમા અને દોષોને ગાળવા બોધે. બુદ્ધિમાંથી વીછી વીછીને એ દોષોને દૂર કરવા પુરુષ કરવો બોધે. શુદ્ધ સામાયિકમાં રહેલો સાલ્ક સાધુ જેવો કહેવાય છે. આ સામાયિક એ અડલાલીસ મિનિટનું સાધુ પાત્રું છે.

૪. પ્રાલક પોતાની બુદ્ધિ અનુસાર પૂર્વ શિલેષ્ટા દિનકૃત્યાદિક આલ્ક વિધિ, ભુવ વિચાર, નવતત્વ, કર્મગ્રંથ, આર ભાવનના, પુણ્ય પ્રકાશ આદિ સૂચાદિકનું પરાવન (ગાળાવું) રૂપ સ્વાધ્યાય કરે, સ્વાધ્યાય દરમ્યાન ગાળાવા રૂપ કે ટાળના સ્થિતિની વિચારણા કરી સ્વયંના આત્માને અનુરૂપ રિત શિક્ષા આપે પોતાની બાતને સમજાવીને સંસારના વૈશગ્યને મુક્ત બનાવે અને ધર્મ આરાધનામાં પોતાને વધારે વધારે ઉદ્યમવેત કરે. આવા પ્રકારના સ્વાધ્યાયથી સ્વાધ્યાય કરનાર તેમજ સ્વાધ્યાય સાંભળનાર બન્નેનું એકાંતે કલ્યાણ જ વાય છે.

૫. દેશાવગારિક વ્રતના પાંચ સ્થિતિમારો છે ① સ્નેહ જ્ઞાનયન પ્રયોગ સ્થિતિમાર ② પ્રેમજ્ઞા પ્રયોગ સ્થિતિમાર ③ શાસ્ત્રાનુપાત સ્થિતિમાર ④ રૂપાનુપાત સ્થિતિમાર ⑤ બાહ્ય પુણ્યપ્રદાય સ્થિતિમાર. ⑥ જ્ઞાનયન પ્રયોગ સ્થિતિમાર ૭- દેશાવગારિક કરતા નિયમ કરેલી ભુમિકાની બહારની કોઈ સ્ત્રી દોય, તેની ગરજ પડવાથી ત્યાંથી જોઈ પાસે તે વસ્તુને મંગાવે તે પ્રથમ જ્ઞાનયન પ્રયોગ સ્થિતિમાર ૮- જ્ઞાનયન તે કોઈ સ્ત્રીનું કોઈ જગાથી આપણી પાસે મંગાવવું તેની ચોખ્ખા કરી તે આજ્ઞાવગારિક પ્રયોગ સ્થિતિમાર બહારથી.